

Yerevan, Republic of Armenia
2 Arshakuniats, 15 floor
tel. 568 968, 586 529 fax 528 752
news@aravot.am
www.aravot.am

Aravot Daily

օրաթերթ
հրատարակվում է 1994 թ.
գինը՝ 150 դրամ

81/4177/ 2 մայիսի 2012 չորեքշաբթի

ISSN 1829-2224
1 2 0 6 9
9 771829 222003

Սահմանափակ առաջընթաց

«Ֆրիդոմ հաուս» հեղինակավոր իրավադաշտական կազմակերպությունը դարձյալ եկել է եզրակացության, որ Հայաստանը դասվում է ոչ ազատ մամուլ ունեցողների շարքին: Չգիտենք, թե ինչ չափանիշներով է նման գնահատականը տրվում: Բայց որքան կարող են հետևել Թուրքիայի և Վրաստանի լրատվամիջոցների (որտեղ մամուլը մասնակիորեն ազատ է), ես, ճիշտն ասած, չեմ նկատում, որ մենք այս դասին շեշտակիորեն զիջում ենք հարեաններից: Իհարկե, իմ դիտարկումները գուցե սիրողական են, բայց այս դասին ես, օրինակ, չեմ տեսնում, որ որտեղ հետուստարընկերությունում սահմանափակում կա որտեղ ընդդիմադիր կարծիք հնչեցնելու: Դուք կասեք, որ դա եվրոպացիների նախընտրական մոնիտորինգի ղափառանք է: Իհարկե, այդպես է, բայց 2008 թվականի նախագահական ընտրությունների ժամանակ անց էր կացվում նույն մշտադիտարկումը, և «դատասխանատու» եթերով, այսպես կոչված, «խմբագրական լուսաբանումներում» ընդդիմության հասցեին հնչում էին թիտակավորումներ, որակումներ, այդ թվում՝ Իսրայելի դրոշի և հուդաճառական դավադրության թեմաներով: Այո, «Ա1+»-ը հիմա էլ եթերում չէ, և դա ներկայիս իշխանության խոշոր բացթողումներից մեկն է: Բայց չնկատել որոշակի «սահմանափակ առաջընթաց» (Արեւմուտքում ընդունված եզրաբանությամբ), ինձ թվում է, արդար չէ: Ի դեպ, այդ առաջընթացը կանխորոշվելու է նրանով, որ ընտրություններից հետո նույնպես, անկախ դրանց ելքից, որոշում ընդունողները հասկանան, որ ընդդիմադիրների՝ եթերում հայտնվելուց աշխարհը փուլ չի գալու:

Այդ նույն «սահմանափակ առաջընթացի» դրսևորումն է ՀՀ նախագահի միջամտությունը Մաշտոցի դուրակի խնդրին: Իհարկե, շատ ավելի լավ կլիներ, որ երկրի ղեկավարը նման հարցերին չխառնվեր, և խնդիրը լուծվեր իրավական դաշտում՝ չի կարելի կենտրոնական դուրակում «բուդկեթ» կառուցել՝ և վերջ: Ճիշտ նույն ձևով, ավելի լավ կլիներ, որ քաղաքապետարկայությունն ոչ թե նախագահը ներում շնորհեր, այլ նրանք արդարացվեին՝ չի կարելի մարդկանց դատադատել քաղաքական հայացքներ արտահայտելու համար: Բայց մեր ժողովրդական համակարգի, մեղմ ասած, արատները ստիպում են, որ խնդիրները լուծվեն վերելից, այլ ոչ թե նորմալ, իրավական ճանադարով: Բոլոր դեպքերում կարելու է, ի վերջո, արդյունքն է: Մաշտոցի դուրակում տաղավարներ չեն լինելու:

Սերժ Սարգսյանի արածը նախընտրական «փիա՞ն» է: Շատ հնարավոր է: Բայց դուք դատարարացրեք, որ նախորդ նախագահին PR-ի լավագույն և աշխարհում ամենաճանաչված մասնագետը խորհուրդ տար՝ գնալ նման քայլի: Որտե՞ղ էր Ռեբերտ Քոչարյանը այդ PR-շիկին ուղարկելու:

ԱՐԱՄ ԱՐԱՅԱՅԱՆ

Ընդդեմ քաղաքացու արժեզրկման

«Սի քանի ամիս առաջ 100 տոկոսանոց համաճանաչական ընտրակարգին անցնելու ընդդիմության նախաձեռնությունը մերժելիս իշխանությունը որդեհ հիմնական փաստարկներ կայացրեց՝ որ այն, որ այդպիսով ուղեհարկում են այն անձանց իրավունքները, ովքեր չլինելով որեւէ կուսակցության անդամ՝ ցանկանում են զբաղվել քաղաքականությամբ, մասնակցել ընտրությունների: Այս ընտրություններում ես եմ գոնե մեր մի քանի գործընկեր թեկնածուներն այն քաղաքացու օրինակն ենք, ում հղում անելով՝ ՀՀ իշխանությունը մերժեց այդ նախաձեռնությունը: Հիմա թող իշխանությունը ամոքուցի, որ մեծամասնական ընտրակարգը դաշտում էր մարդու իրավունքները չտուճահարելու մղումով»,- մեր թղթակցի հետ զրույցում ասաց Արաբկիրի թիվ 4 ընտրատարածքում մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրված ղափառանքավորության թեկնածու, «168 ժամ» թերթի գլխավոր խմբագիր Սայթիկ Սեյրանյանը՝ ավելացնելով, որ իշխանությունները գոնե այդ ընտրատարածքում անում են ճիշտ հակառակը՝ իրենց թեկնածուին անցկացնելու համար կիրառելով բոլոր հնարավոր մեթոդները՝ ընտրակաշառք, ահաբեկումներ և այլն: «Սակայն ընտրողները, հատկապես Արաբկիրի ընտրողները, ամեն ինչ շատ լավ հասկանում են, և վստահ են թույլ չեն տալու, որ այս անգամ իշխանությունը իրենց ծայրին վերաբերվի որդեհ 5 կամ 10 հազար դրամով վաճառվող աղբյուրով: Ես որդեհ թեկնածու ամեն կերպ դաշտում եմ իշխանության կողմից քաղաքացու արժեզրկման, արժանատիության ուղեհարձան դեմ»,- ասում է Ս. Սեյրանյանը՝ ղարգաբանելով, որ խոսքը ոչ թե ընտրակաշառքի գումարի չափի, այլ քաղաքացու՝ որդեհ իշխանության կողմի արժեզրկման մասին է:

Սայթիկ Սեյրանյանի հետ հարցազրույցն ամբողջությամբ կարդացեք վաղվա համարում

ՍՈՒՐՅԱԼԴԱԿ

Նախագահը ոչ ոքի չի՞ վստահում

«Նախագահը միայնակ է քարոզարշավ անում, մեծակ է մնացել, ոչ ոքի չի վստահում: Ամբողջ կուսակցության բեռն իր վրա է վերցրել, այդ թիվը ժամանակին այնպես լիտի աշխատեք, որ այսօր նախագահը գոնե մի օգնող ունենա: Եղբես լիտի չլինեք»,- «Առավոտի» հետ զրույցում ասաց թիվ 12 ընտրատարածքում մեծամասնական ընտրակարգով առաջադրված Լյուվա Խաչատրյանը՝ հավելելով. «Խաբում» իրենց ներկայացրած են, թե տարածքներում ընդունված են, բայց մարդիկ միայն բիրտ ուժ են տեսնում: Երեւի դա է ղափառանքը, որ նախագահն այլևս ոչ ոքի չի վստահում: Ընտրություններից հետո, կարծում են, նախագահը շատ խիստ հետեւություններ կանի»:

Կարդացեք վաղվա համարում:

Վահան Հովհաննիսյանը՝ ընդդիմությունը ղառակտելու մասին

Երեկ Aravot.am-ը ՀՀ խմբակցության ղեկավար Վահան Հովհաննիսյանից հետաքրքրվեց, թե ինչն է ընդդիմությունը ղառակտում և համակարգված չեն աշխատում մեծամասնական ընտրակարգով ավելի շատ մանդատ վերցնելու համար: Խոսքը մասնավորապես թիվ 4 ընտրատարածքում անկուսակցական Սայթիկ Սեյրանյանին դաշտում անցնելու մասին է: Այդ նույն ընտրատարածքում առանց այդ էլ ՀԱԿ-ն ու «Ժառանգություն» առաջադրել են տարբեր թեկնածուների՝ Արամ Մանուկյանին ու Զարուհի Փոստանյանին: Այս առնչությամբ Վահան Հովհաննիսյանը ղառակտեց. «Ի՞նչ ղառակտելու մասին է խոսքը, ո՞ւմ համար են աշխատում կուսակցական թեկնածուները, ի՞նչ: Պարզ է, որ իրենց համամասնական ցուցակների համար են աշխատում, իսկ ես ինչն է ղառակտում նրանց: Սենք միասնական համամասնական ցուցակով հանդես չենք գալիս: Լույսիկ կոալիցիան է ընտրությունների գնում առանձին-առանձին, մենք ինչն է ղառակտում մտածելիք ընդդիմության հետ միասին աշխատելու մասին»:

Իսկ թե ում հետ կբանավիճի ՀՀ խմբակցության ղեկավարը՝ էջ 3:

ԲԱՐԻ ԼՈՒՅԱ

Ասուլիս

Այսօր, ժամը 12-ին, «Պոստ Արարիկ» մամուլի ակումբի հյուրն է Գալուստ Սահակյանը:

Եղանակ

Երեւան + 7 + 23,
Շիրակ - 1 + 17,
Կոտայք - 1 + 17,
Գեղարքունիք - 1 + 17,
Լոռի + 3
+ 19, Տավուշ
+ 7 + 21,
Արագածոտն լեռներ
- 1 + 17, Արագածոտն
նախալեռն. + 5 + 22,
Արարատ
+ 5 + 23, Արմավիր
+ 5 + 23,
Վայոց Ձոր լեռներ - 1
+ 17, Վայոց Ձոր
նախալեռն. + 5 + 23,
Սյունիքի հովիտներ + 9
+ 19, Սյունիքի նախա-
լեռներ + 4 + 17,

Աշխատատեղերի խնդիրը՝ գերակա նպատակ

«Օրինաց երկիր» կուսակցության նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը երեկ վանաձորից հեռու կոչ արեց ջիզարով մասնակցել Աժ ընտրություններին: ՕԵԿ նախագահի համոզմամբ՝ կուսակցությունը բարոզարշավի ընթացքում ներկայացնում է ոչ միայն խնդիրները, այլ նաև տալիս է դրանց լուծման ուղիները: «Այսօր Հայաստանում ամենակարևոր խնդիրը գործազրկությունն է: «Օրինաց երկիր» կուսակցությունը առաջարկում է Հայաստանում ստեղծել, հենց մեկ-երկու ամիս հետո, հատուկ շտաբային համաձայնագրով՝ մշակելու համար Հայաստանում աշխատատեղեր ստեղծելու ազգային ռազմավարություն: Մենք առաջարկում ենք երկրում աշխատատեղերի ստեղծման խնդիրը հոշակել ղեկավարող գերակա նպատակ է կոնկրետ ծրագրավորված մեխանիզմների գործադրման միջոցով Հայաստանի յուրաքանչյուր բնակավայրում ստեղծել աշխատատեղեր»,- վանաձորից հեռու հանդիման ժամանակ ասաց Արթուր Բաղդասարյանը:

ՕԵԿ նախագահը խոսեց երկրում նորարարական փոփոխություններ կատարելու անհրաժեշտության մասին՝ Եշելով, որ Հայաստանում շատ ոլորտներ կան, որ փոփոխությունների կարիք ունեն:

«Մենք առաջարկում ենք օրենքով սահմանակալել խոշոր ստորաբաժանների թիվը, առաջարկում ենք մեր երկրում մեծացնել անվճար կրթության ծավալները: մարդը, որ փող չունի, չի մշակակում, որ նրա երեխան ղեկավար անգրագետ մեծանա: Մենք առաջարկում ենք բոլոր սոցիալական խավերի հետ կապված հատուկ ղեկավարող քաղաքականություն, հոգատարություն ու մոտեցում, ամեն ինչը հնարավոր է անել միայն օրենքների միջոցով»,- ասաց Արթուր Բաղդասարյանը:

ԱՆՈՒԹ ԲՈՒՆԴԱՐԱՐՅԱՆ

Անկախ Հայաստանի հինգերորդ գումարման խորհրդարանի ընտրություններին ընդառաջ՝ «Սիվիլիթաս» հիմնադրանքը հրավիրում է ձեզ նախընտրական հանրային բանավեճերի շարքից վերջինին, որին մասնակցելու հրավեր ուղարկվել է ընտրություններին մասնակցող բոլոր քաղաքական ուժերի ընտրական ցուցակների առաջատարներին:

Բանավեճը տեղի կունենա այս շրտքշաբթի՝ մայիսի 2-ին, ժամը 14:00-ին, «Աճի Պլազա»

հյուրանոցի «Աճի» սրահում:

Բանավեճը կվարի

«Առավոտ» օրաթերթի գլխավոր խմբագիր

Արամ Աբրահամյանը

Նախորդ բանավեճերի տեսագրությունները կարող եք գտնել CivilNet.am կայքում:

Մասնակցությունը միայն նախնական գրանցումով՝ 010 500 119:

Երկու օր առաջ Գյումրիից ցնծում էր, Գյումրիից վարուց այսքան ուրախ չէր եղել, եւ այսքան երջանիկ չէին եղել գյումրեցիների աչքերը: մեր հարազատ «Շիրակը» առաջին անգամ դարձավ գավաթակիր, մեր հարազատ «Շիրակը» նվաճեց Հայաստանի գավաթը, եւ հիմա եվրոպացիներում ներկայացնելու է հայ ժողովրդին, մեր հայկական Ֆուտբոլը: Եվ այդ մեծ հաղթանակը մենք բոլոր միասին տոնեցինք Գյումրիում քաղաքային մարզադաշտում: Հրաշալի վերակառուցված, նորամուտ, շենք ու շնորհի եկած, բոլորիս համար ուրախության եւս մեկ առիթ: Մենք գյումրեցիներս, թասիբով ժողովուրդ ենք, մենք սիրում ենք մեր քաղաքը եւ սիրում ենք նրանց, ովքեր մեր քաղաքը ոչ թե քանդում են, ոչ թե աղավաղում են մեր քաղաքի տեսքերը, ոչ թե աղբյուրները են անում, ոչ թե խայտառակում են մեր քաղաքի տեսքերը (ինչպես տեսնում ենք թեկնածուներից մեկի դեմքում), այլ գալիս են մեր քաղաքը շենացնելու, կառուցելու, մեր տարածքը բարձր դասերի, գալիս են հարազատի տես, որդու տես, տանտիրոջ տես:

Մենք գյումրեցիներս, «դայ-դի» մարդուն անմիջապես ենք նկատում եւ հենց այդպես էլ ընդունել ու սիրել ենք Ազգային ժողովի ղեկավարության թեկնածու Արման Սահակյանին: Մենք գյումրեցիներս, ընտրելու ենք Արման Սահակյանին՝ նրա բազմաթիվ առավելությունների համար, բայց, որ ավելի կարելի է, ընտրելու ենք նրա կատարած գործերի համար, մեր վերակենդանացան Ֆուտբոլային «Շիրակի» համար, մեր վերա-

Եւ ընտրում են Արման Սահակյանին

կառուցված մարզադաշտի համար, այն բոլոր սոցիալական ծրագրերի համար, որոնք իրականացնում է Արման Սահակյանը մեր քաղաքում արդեն տարիներ շարունակ: Նա ծնունդով գյումրեցի չէ, բայց մի՞թե դա է կարևորը, իհարկե՞ ոչ: Մեզ համար կարևոր է, որ նա գյումրեցուն վերաբերում է հարգանքով, գյումրեցի չլինելով՝ շենացնում է մեր քաղաքը, հարազատ որդու տես օգնում է գյումրեցիներին, կանգնած է գյումրեցու կողքին, եւ մենք հավատում ենք նրան:

Երանի Արման Սահակյանի կեսի շախմատ Գյումրու եւ գյումրեցիների հանդեպ սրտացավ լինելից որոշ գյումրեցիներ, որոնց անվան հետ կապված միայն կրիմիալ լուրեր ենք լսում, եւ նրանցից ոմանց անունները միայն կրիմիալ լուրերի հետ են կապվում եւ քրեական աշխարհի: Ես, որդես գյումրեցի, որդես այս քաղաքում ծնված եւ մեծացած մարդ, որդես կյանքը իմացող եւ կյանքից հասկացող մարդ, կոչ եմ անում իմ սիրելի համաքաղաքացիներին՝ մայիսի 6-ին գնալ ընտրություններին եւ ընտրել հենց Արման Սահակյանին, քանի որ հենց նա է, ով մեր կողքին է այսօր եւ մեր կողքին կլինի վաղը եւ ուրիշների տես՝ մանդատը ստանալուց անմիջապես հետո չի թոցի «տաք երկրներ» կամ «տաքուկ անկյուններ» եւ չի մոռանա հայրենի քաղաքի մասին: Եւ ընտրելու են Արման Սահակյանին եւ խնդրում եմ՝ դուք էլ ընտրեք նրան, քանի որ Ար-

ման Սահակյանը իր գյումրեցի լինելը աղացուցել է ոչ թե ծնունդով, այլ կատարած գործերով եւ նվիրումով, ինչն այս դեպքում շատ ավելի կարևոր է, քան այստեղ ծնված լինելը: Վերջում մի համեմատություն: իմ սիրած երգիչն աշխարհում Շառլ Ազնավուրն է: Նա հայտնի դարձավ աշխարհին՝ չլինելով ազգությամբ ֆրանսիացի, բայց իր արվեստով ֆրանսիական երգը բարձրացրեց մի նոր աստիճանի: Եվ ոչ մի ֆրանսիացու մտքով չանցավ Շառլ Ազնավուրին ընդհուպ, որովհետեւ նա այլազգի էր:

Մենք՝ գյումրեցիներս, եւս տեսք է հենց այդպես մտածենք՝ ընտրենք այն մարդուն, ով մեզ հետ է, մեր կողքին եւ մեր քաղաքի հետ, եւ ոչ թե նրան, ով անգամ վտանգավոր է մեր քաղաքի համար:

Երջտ այնպես, ինչպես երկու օր առաջ մեր Ֆուտբոլիստների եւ առաջին հերթին՝ Արման Սահակյանի շնորհիվ, նրա կողքին կատարված ներդրումների եւ ջանքերի արդյունքում մեր սիրելի «Շիրակը» առաջին անգամ դարձավ գավաթակիր եւ մեզ դարձրեց արեց, այդպես էլ մենք լինենք դարձրենք՝ թիվ 34 ընտրատարածքում մայիսի 6-ին ընտրելով ոչ թե ում տատակի, այլ Արման Սահակյանին:

ԳԵՐԱՍԻՄ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ Պատմաբան, թիվ 34 ընտրատարածքի ընտրող

«Պատվամենտում 80 հոգի միլիոնատեր են»

Երեկ Գյումրու Թատերական հրապարակում տեղի ունեցած ՀԱԿ հանրահավաքը տեղեց մոտ 2 ժամ, այն վարում էր ՀՀԾ վարչության նախագահ Արամ Մանուկյանը: Վերջինս, հավաքվածներին բացատրելով ՀԱԿ-ի խորհրդարան մտնելու նպատակը, ասաց. «Սիրելի ժողովուրդ, ամենեւին պատվամենտական տեղեր գաղտնեցելու խնդիր չէ, որ մենք լուծում ենք, մենք ուզում ենք, որ պատվամենտը լի-նի սրբազույն հիմնարկ, տեղ, որտեղ ազգի մտավորականներն են հավաքված, որտեղ ազգի ինտելեկտուալ, տնտեսական,

գաղափարական, կյանք տեսած, փորձված, վստահելի մարդիկ են հավաքված: Այսօր, ցավոք սրտի, պատվամենտում 80 հոգի միլիոնատեր են, եր մարդիկ գնացել են իրենց միլիոնները դիզելու, սա խայտառակություն է մեր ազգի համար: Ժողովուրդ, 70 հոգի ենտեղ նստած են, որոնք չեն խոսել ոչ մի բառ, նրանք խոսել չգիտեն, եր մարդիկ գրել չգիտեն, եր մարդիկ կրթություն չեն ստացել, եր մարդիկ պատվամենտական են աշխատում խաշի ու քաղաքի արանքում, եր մարդիկ պատվամենտական են աշխատում շաքար ու ծեթ

մեք բերելու արանքում: Եր մարդիկ եկել են միլիարդներ դիզելու, ինչպես Ռոբը դիզեց 5-6 միլիարդը: Ես ազգը գնաց՝ տանալեց, մույթ ու ցուրտ տարիներ տեսավ, որդեսզի Նարաբաղը ազատագրի, եր անխիղճ եկավ կերակ-կերակ՝ չի մայթում»: Ի դեպ, սա ՀԱԿ-ի վերջին նախընտրական հանրահավաքն էր, եւ ինչպես տեղեկացրեց Արամ Մանուկյանը, այս ընթացքում իրենք շուրջ 40 հանդիմանումներ են անցկացրել:

Ն. ԱՐԵՎԵՍՅԱՆ

«Ավելի հաշվետու եւ շիտակ ցուցակ, քան «Ժառանգությանն» է, չկա»

Ազատության հրապարակում «Ժառանգություն» եւ «Ազատ դեմոկրատներ» կուսակցությունների նախընտրական դաշինքի կողմից նախաձեռնված հանրահավաքի մեկնարկից առաջ կուսակցության առաջնորդ Բաբգի Հովհաննիսյանը, ղառատվանելով ռուսական OPT հեռուստատեսության լեզվակցի հարցին, ասաց, թե իր գլխավորած կուսակցությունը արդար ընտրությունների անցկացման դեմքում նոր գումարման Աժ-ում մեծ ներկայություն կարող է ապահովել եւ կառավարությունը ծեսավորող ուժ լինել, «իսկ եթե հանկարծ 20 տարվա մեր տատնության նման շարունակվի գողացված լինել ընտրությունները՝ «Ժառանգությունը» ժողովրդի հետ միասին դուրս կգա հրապարակ: Պատասխանելով հարցին, թե ինչու է ՀՀ քաղաքացին մայիսի 6-ին ղեկավարելու ինչ «ժա-

ռանգությունը՝ Բաբգի Հովհաննիսյանը արձագանքեց. «Որովհետեւ «Ժառանգությունը» հավատում է հայ քաղաքացու թագավորությանը: Մեզ համար

ազատությունը սեփական հողում, ազգի ու ղեկության շահը հավասարազոր արժեքներ են: «Ժառանգությունը» վերկուսակցական այլընտրանք է, մենք եւ

«Ազատ դեմոկրատները» սովորական հայ քաղաքացիների հետ միասին ասում ենք, որ յուրաքանչյուր կուսակցական դրոշից բարձր կա մեր ղեկավարող դրոշը, ազգային շահն ու հայ մարդու իրավունքը սեփական երկրում: Կարծում եմ՝ այդ եռամիասնությունը «Ժառանգություն» ամենալավ կերակրվածը, եւ նրանք, ովքեր հետեւել են մեր կուսակցության գործունեությանը Աժ-ում եւ տեսել են, թե յոթ տատգամավոր ինչ գործունեություն են ծավալել խորհրդարանում հինգ տարվա ընթացքում, կարծում եմ՝ չկա որեւէ ցուցակ, որն ավելի հաշվետու է, շիտակ եւ տարատես է ճարտը հանել կառավարության եւ ժողովրդի հետ մեկտեղ զարգանալ, հարստանալ եւ վերադարձնել իշխանությունը ժողովրդին»:

Ն. ՄԱՄԻԿՈՆՅԱՆ

Ավելի հեշտ է բնակիչներին տարհանել, քան այդքան հարցերը լուծել Երևանի ՁԷԿ-ի մոտակայքի թաղամասի բնակիչները թունավոր օդ են շնչում

Ավելի քան երկու տասնամյակ է, ինչ նեղանում խնդիրները կարգավորվում են շուկայական տնտեսության օրենքներով: Եթե զարգացած երկրների դարազայում դա ի շահ բաղադրացու է, ադա մեր դեղքում դրանից հատկապես հասարակ մարդն է վնասներ կրում: Երևանի ՁԷԿ-ի մոտակայքի թաղամասի բնակիչները, որոնք թվով 400-ն են, խորհրդային կարգերի փլուզումից հետո գրկվեցին բնակարան ստանալու հնարավորությունից: Իսկ հայկական ժողովրդից բնակարան ստանալու ոչ մի ակնկալիք չունենալով՝ հույս էին փայփայում, որ հայրենի իշխանությունները զոնե կատարեն իրենց բնակարան արդյունաբերողի պարտավորությունը: Բանն այն է, որ նրանց մոտակայքում գտնվող Մաքուր երկաթի գործարանը (ՄԵԳ) տասնամյակներով վնասակար գազ ու ծուխ է արտանետում շրջակա միջավայր՝ առաջ բերելով մերձակայքում աղբոտների արդարացի գայրույթ: Լշենք, որ մեծարկությունը վարուց չի զբաղվում երկաթի վերամշակմամբ է այժմ արտադրում է մոլիբդենի խտանյութ: Իսկ բնակիչների մեջ, ինչպես Երևանի բոլոր թաղամասերում, կան ուժաստատ տարեցներ, մանուկներ ու ծնողականներ: Անեն օր նրանց զխավերնուն գործարանից արտանետվող վնասակար գազի ու ծխի դեղին-վարդագույն ամոլեր են գոյանում:

տեղեկացրել են բնադահողանության Գալստյանի, ինչպես նաև կառույցի այլ օղակներին, դատաստանել են, որ «Արտանետումը Գալստյանի կողմից հաստատված չափաբանակի սահմաններում է» (05.08.2011թ.): Մեկ այլ անգամ էլ գրել էին, թե՛ գործարանի հարակից տարածքներում կատարել են «գազերի ֆոնային խտությունը մոնիթորինգ... ֆոնային խտությունը եղել է թույլատրելի սահմաններում» (25.07.2011 թ.): Անորոշ ու անհասկանալի այս դատաստանը քիչ բան է իրազեկում բնադահողանակալի հարակից մասին, մանավանդ որ՝ դեղնավարդագույն արտանետումները

բացահայտ տեսնում է իրենց մաշկի վրա գզում են բնակիչները: Լախարարության աշխատակազմի ղեկավար Է. Փիրունյանն էլ դատաստանել էր, որ՝ այս դիտարկումը կատարում է Գալստյանից բնակարանային գործող «Շրջակա միջավայրի դիտարկման ՊՈԱԿ»-ը: Պատասխանի մեջ նաև նշվում է, թե արտանետումների վնասակարությունը թույլատրելի է Գալստյանի կողմից «հաստատված չափաբանակի սահմաններում»: Սակայն, թե ի՞նչ թունավոր ցյութեր են արտանետվում է ի՞նչ հարաբերակցությամբ՝ դատաստան չկա: Մի կարեւոր հանգամանք է: Արտանետումների վնասակարությունը կանխելու նպատակով օգտակար առաջարկ էր արել Գալստյանից Գալստյանի վարչությանը: Արտանետումների վնասակարությունը, ըստ նրա, ստույգ որոշելու համար կարելի է ՄԵԳ-ի մոտակայքում տեղակայել «դասիկ ամոլեր» կոչվող սարքեր: Առաջարկը հավանության է արժանացել: Բայց կյանքի չի կոչվել: Փոխարենը գերադասեցին ստույգումները շարունակել Երևանի Կոմիտասի եւ Երեւոնի թաղամասերում տեղակայված սարքերի միջոցով, ԱՐԱՄԱՅԻՍ ՂԱԶԱՐՅԱՆ

Աղբիլին բեռնահինը, հագուստն ու կոշիկները թանկացել են

Այս տարվա աղբիլինը, մարտի համեմատությամբ, հանրադատությունում արձանագրվել է ոչ տարբերակից աղբաբեռների 0.9%-ով գնաճ: Սա արձանագրել է Ազգային վիճակագրական ծառայությունը (ԱՎԾ): Աղբիլին թանկացել է բեռնահինը ու դիզելային վառելիքը, համադատաստանաբար՝ 5.8%-ով է 2.3%-ով: Թանկացել են նաև հագուստները, կոշիկները, լվացող միջոցները: Գնաճի ամենաբարձր ցուցանիշը գրանցվել է Վարաշապատում, Դրազդանում, Զարեցավանում: Վիճակագրության տվյալներով, այս տարվա աղբիլին մարտի համեմատությամբ Գլազել են այգեգործական աղբաբեռների գները՝ 2.0%-ով, վանդիկները՝ 0.3%-ով, դեղամիջոցներից՝ 0.1%-ով: Բնակչությանը մատուցված ծառայությունների ոլորտում, 2012 թ. աղբիլին, մարտի համեմատ, ԱՎԾ-ն արձանագրել է սակագների 0.1% հավելում, ինչը տայնահանրում է կենցաղային բնույթի ծառայությունների՝ 0.2%, հանրային սննդի՝ 0.3%, տրանսպորտի՝ 0.5%, հանգստի կազմակերպման՝ 1.3% ծառայությունների սակագների հավելումը: Իրավական ու բանկային, մշակույթի ոլորտի ծառայությունների սակագները նշված ժամանակահատվածում նվազել են, համադատաստանաբար՝ 0.3 է 0.1%-ով, իսկ բնակարանային-կոմունալ, բուժօգնություն, կապի, կրթության համակարգի ծառայությունների սակագների մակարդակը նախորդ ամսվա համեմատ մնացել է անփոփոխ: ԼՈՒՍԻՆԵ ԲՈՒՂԱՐՅԱՆ

Հարեանը հարեանին օր ու արեւ չի տալիս

Այս անցողիկան մեքենաները տարին 12 ամիս փակվում են հարեանի լույսը:

Ձը, բայց չի հաջողվել: Սակայն երբ հենց իրենց ներկայիս հարեաններին են տուճն առաջարկել գնել, այնքան գունարով, որքան գնել են, վերջիններս չեն համաձայնել, տիկին Վերոնիկ խոսքերով՝ դեռ մի բան է տղանացել են այն-դեռ անել, որ «մեր կամքով թողնենք-փախչենք այս տնից»: «Պարզվում է՝ երկրորդ շարքած մեքենան են կանգնեցրել մեր դատարանի տակ: Այս տարվա առատ մյուսը լցվելով այդ մեքենաների վրա՝ անբողբոլի փակել էր մեր դատարանը: Այնքան մուր էր ցերեկը լինում մեր սենյակում, որ առանց էլեկտրական լույսի իրար չէինք տեսնում: Իսկ անուանը, երբ ուզում ենք դատարան բացել, հանկարծ իհիշում են, որ այդ շօտագործվող մեքենաները լուսն է լվանալ: Ձուրը դիտարկույալ այն-

դեռ են դատարան, որ մեր դատարանին ենք տեսնում: Զանգի անգամ խնդրել ենք՝ դրանք մի փոքր հեռու կանգնեցնեն, բայց անօգուտ: Մեզ կոպի են հրախրում ամեն չնչին առիթով,- դատարան էր տանտիկինը: «Մեր դատարանի տակ կա նաև մի հինավուրց թաղանթի, որի նյութերը փակվում են դատարանից ներս թափանցող լույսը: Երբ ուզում ենք թաղանթը ծառի նյութերը, դատարանում են անում: Բողբոմ ենք համադատաստան մարմիններին, նրանք էլ ոչ մի լուծում չեն տալիս. գալիս՝ անօգուտ բանակցում կողմերի հետ, գործը թողնում անփոփոխ ու գնում»,- անվերջ կոփվեցինք հոգնած դատարանում են Գալստյանները: Վերջին անգամ Վերոնիկ Գալստյանն ավտոմեքենաների տեղահանման խնդրանքով Երեւոնի վարչակազմ շրջան է դի-

որոնք այդքան հեռու են ՄԵԳ-ից: Սակայն դրանցով այդքան էլ հնարավոր չէ հուսալիորեն ստույգել թունավորումների վնասակարության աստիճանը: Թաղամասի 8-րդ շենքի բնակիչները բնադահողանության Գալստյանի խնդրել են գիշերային այցելության ուղարկել բնադահողանների մի խումբ՝ նշյալ տարածքներում ստույգելու բնադահողանակալի իրավիճակը: Լախարարը համաձայնել էր, սակայն տեսուչներն այդպես էլ չկատարեցին Գալստյանի կարգադրությունը: Որ տեսուչ-բնադահողանները չհարգեցին Գալստյանի հանձնարարությունը, դա նրանց ներքին խնդիրներն են, սակայն ինչու այդ թաղամասի մարդիկ տիտի դատան նրանց կանայականության գոհ: Սակայն բնակիչների վաղաթար օրերը դեռ առջում են: Բանն այն է, որ շուտով Արցախից փոխադրվելիք ածուխով տեղաբերվող Երևանի հին ՁԷԿ-ը: Իսկ եթե ՄԵԳ-ի արտանետումներին գունարվեն ածուխից գոյացող եւ այլապես գազերը, ադա թաղամասը դարձապես կհայտնվի դժոխսային վիճակում: Էլ չենք խոսում այն մասին, որ վնասակար գազ ու ծուխ են արտանետում մոտակայքի ասֆալտի եւ գերմանական մետալուրգիական գործարանները: «Լախարիտ» գործարանի թաղանթի արտադրամասի ու հին ՁԷԿ-ի սարքավորումների ֆիզիկական մաշվածության դատարանով էլ առաջացող թաղային-ոմոնոցները տարին կլոր տղոցում են այստեղի մարդկանց նյարդերը: 77 կառավարության համար ավելի հեշտ է բնակիչներին տարհանել է մեկ այլ տեղ բնակեցնել, քան այդքան հարցերը լուծել: ԱՐԱՄԱՅԻՍ ՂԱԶԱՐՅԱՆ

Օրենք՝ ցուցակներում ընդգրկված հանգուցյալների դարտակելու համար

Ացյալ համադրեական (նախագահական) ընտրությունն անարդար էր, ինչի միջոցով զավթեցին իշխանությունը, անձեղ մարդկանց արյունը հեղեցին, եւ նկատում ենք, թե ինչի հասանք՝ երկրում համատարած աղքատություն է, կոռուպցիան ասիական է, ժողովուրդն էլ հեռանում է իր սեփական երկրից: Երկայուն Աժ ընտրությունների նախընտրական քարոզչության փուլում ՀԱԿ-ը, Հայ Հեղափոխական Հանձնակցությունը եւ «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցությունը կազմավորել են ընտրությունները վերահսկող միասնական շտաբ:

Իմ դատարանում, այդ գաղափարն օգտակար է, իսկ բուն նպատակը ընտրակեղծիքների խախտումն է եւ որեւէ ներքին թափանցիկ փոփոխություններ չկան: Իմիջապա, այդ խնդրի դասանշնը զգացվում է, որովհետեւ ընտրական իրավունքի հարաբերությունները կարգավորող նորմերը (Քրեական օրենսգրքի 149-155. 5-րդ հոդված) անկատար են, թե՛րի եւ անդեմ, իսկ նոր Ընտրական օրենսգրքում գետեղվել են միտումնավոր խեղաթյուրումներ: Ատորեւ դիտարկենք այդ նորմերը:

Քրեական օրենսգրքի 150 հոդված՝ ընտրությունների կամ քվեարկության արդյունքների կեղծելը: Նորմը ժամանակին արտագրվել է Ռուսաստանի Հանրության քրեական օրենսգրքի նախկին 142 հոդվածից: 2003թ. ապրիլի 7-ի Ռուսաստանի Հանրության օրենքով փոփոխվել է նորմի ողջ կառուցվածքը, առանձին խմբավորվել ընտրությունների եւ հանրաքվեի փաստաթղթերը կեղծելու եւ քվեարկության արդյունքները կեղծելու արարքները, հստակ մեկնաբանել դրանք եւ ընդլայնել ցանկը:

Մեզ մոտ ընդհանուր եւ վերացական դրույթներով հագեցված հնությունը (արձանագրությունները, դրանց դատաբանները, այլ ընտրական փաստաթղթերը եւ դրանց քաղվածքները) անհայտ սխալ տվյալներով հագեցնելը, քվեատուփը հափշտակելը, համակարգում

ակնհայտ սխալ տվյալներ մուտքագրելը, մուտքագրված տվյալները փոփոխելը եւ այլն) դեռեւս կիրարկվում է, որտեղ բացակայում են քվեարկության արդյունքները կեղծելու արգելված արարքների ցանկը, փոխարենը շեշտադրված է, ինչպես նաեւ որեւէ եղանակով քվեարկության եւ հանրաքվեի արդյունքները կեղծելը:

Ավելի քան 15 տարի է հանրադատությունում անցկացվող ընտրությունները կեղծվում են հետեւյալ մեթոդներով. ընտրողների մասին ներկայացվում են կանխատեսողական տեղեկություններ, ընտրական ցուցակները կազմվում են սխալ, ըստ որում՝ ընդգրկում են ընտրելու իրավունք չունեցող անձանց, մոզման անձանց ու հանգուցյալների, ընտրական ցուցակներում կեղծում են ընտրողների ստորագրությունները, ընտրողի

վաստի աղագույցներ: Հանցագործության մասին առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի այս հարցրդումը օրինական չէն հետաքննում, այլեւ հանցանքը որակում են անճշտություն: Հանցագործություն է նաեւ ընտրական ցուցակում ընտրողների ստորագրությունը կեղծելու արարքը, մինչդեռ նորաթուխ ընտրական օրենսդրությամբ այդ հանցագործության բացահայտումը արգելափակվել է: Այսպես. օրենսգրքի 11 հոդվածում (ընտրությունների ցուցակների մատչելիությունը) սահմանվում է. «Հայաստանի Հանրապետության ընտրողների ցուցակը, բացառությամբ զինվորական մասերում կազմվող, ինչպես նաեւ ընտրողների ստորագրած ցուցակները ազատ են ծանոթության համար: Ընտրողների ստորագրած ցուցակները հրատարակման ենթակա չեն, դրանցից լուսատպաները չեն հանվում, դրանք չեն լուսանկարահանվում եւ տեսալուսանկարահանվում»:

Այս շեշտադրումներից տրամաբանական հարցեր են ծագում. եթե օրենքը անձին (ընտրողին) արգելում է նկատելու ընտրական ցուցակում իր անվան դիմաց ստորագրությունը եւ դատական մարմիններին չի թույլատրում դատավարական գործողություններ իրականացնել, ապա ինչպե՞ս դեմք է բացահայտել հանցագործությունը: Կամ՝ ինչպե՞ս դեմք է դարձել, թե ցուցակներում ընդգրկված ընտրելու իրավունք չունեցող, հնարավոր անձանց ու հանգուցյալների փոխարեն ընտրությունների գրանցումը իրականացնող հանձնաժողովի ո՞ր անդամն է ստորագրել (կեղծողին):

Նորմը արտուրդ է եւ միջոց՝ ընտրական ցուցակները կանխամտածված սխալ կազմելու, այսինքն՝ ընտրական իրավունք չունեցող անձանց, մոզման անձանց եւ հանգուցյալներին ընդգրկելու հանցագործությունը դարտակելու համար:

Ընտրական օրենսդրությունը ծածկադմփոց է անում նաեւ քվեարկության ընթացքում օգտագործվող քվեաթերթիկների մեջ չսահմանված նմուշի քվեաթերթիկներ խցկելու արգելված արարքը:

Ըստ նորմի, այդպիսի քվեաթերթիկներ հայտնաբերելու դատազանգվածում փախեթավորվում են եւ անհայտադրվում, այնուհետեւ առանց դատարանի որոնումների կազմակերպում են ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը (Ընտրական օրենսգրքի 67 հոդված, 5-րդ մաս):

Պիչայի հանցագործությունը նույնպես Քրեական օրենսգրքի 150 հոդվածում շեշտադրված չէ եւ նկատվում է, որ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովն էլ անհատալ մարում է չսահմանված նմուշի քվեաթերթիկները դատարանադատներին եւ քվեատուփը խցկողներին, այսինքն՝ այս հանցագործությունն առանց հետաքննելու դարտակում են նման մեղադրվել:

Ահա սրանք են մեր երկրի օրենքները, որոնցով առաջնորդվում ենք եւ ընտրում օրենսդիր իշխանություն: Ձեռքի հետ էլ քարոզում ենք զինված:

Եթե Ֆրանսիայում նախագահի թեկնածուներ Լիկոյա Սարկոզին կամ Ֆրանսուա Օլալյոն քարոզչությունը կատարելի թվանքով, այնուհետեւ ստեղծ, որ թվանքը բջջային հեռախոսն է, ապա այդ դասին նրանց քաղաքական կարիերան ավարտված կլինի: Մեր բարբերն էլ այդ են, միզուց դրդադատաճանք կան: Հավատանք, որ փոխենք:

ԱՐԱՄ ՄԻԽԹԱՐՅԱՆ
Իրավաբան, Մոսկվա

Այդ քաղցր թույլը՝ դատազանավորումն

Նախընտրական այս շրջանում ինձ շատ են հարց տալիս, թե մարդիկ ինչու են այդքան ցանկանում դատազանավոր դառնալ: Հասկանալի է, երբ Աժ ցանկանում են մտնել քաղաքական ուժերը, գործիչները, երկրում արձանակալ, հեղափոխական փոփոխություններ անել ցանկացողները: Բայց իմ դիտարկմամբ՝ որոշ թեկնածուներ դատազան են ցանկանում եւ դատազանավորումն իրենց օգտվել, քանի որ չեն կարող կտրվել դրանցից կամ տեղում են դա: Ձարմանալ կարելի է, թե ինչպիսի ուժ ունի դատազանավորումն, որ դրանցից չկտրվելու համար Հայաստանի անճշտադատ մարդը հայտարարում է, որ իրեն կհինգ է դառնում, ավելին՝ խնդրում է, որդեսգի իր նախընտրական հիմնադրամին գումար փոխանցվի, որդեսգի կարողանա քարոզարշավ իրականացնել: Կամ մեկ ուրիշ անճշտադատ դատազանավոր թե՛ս հայտարարում է, որ Աժ-ն իր տեղը չէ եւ այլեւս չի դնելու իր թեկնածությունը, բայց հետո, հավանաբար զգալով, որ չի դիմանա դատազանավորումն, եւ իր նախընտրական քարոզարշավի ֆինանսավորման համար վաճառել է առանձնատունը:

Այս, այդ թույլը, դատազանավորումն:

ԿԱՐԵՆ ՄԵԺԼՈՒՄՅԱՆ
Փաստաբան

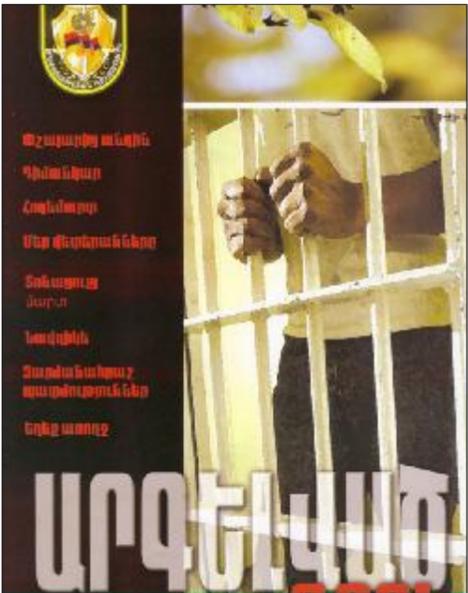
Դատադարտյալների անսագիրը

Լույս տեսավ արդարադատության նախարարության քրեակատարողական հիմնարկի «Արգելված գոտի» ամսագրի 2-րդ համարը:

Հավատարիմ մնալով նախորդին, ամսագրի հին խորագրերը դատադարտյալներին են՝ «Աշխարհի բանտերը», «Ձավեշտալի դատաճանաչում եւ օրենքներ», «Փշալարից անդին», «Քրեական խնամակար»...

«Քրեական խնամակարում» վերջին օտերատիվ տեղեկություններն են, որոնք տեղի են ունեցել քրեակատարողական հիմնարկներում: Մասնավորապես, թե ինչպե՛ս է «Դատադարտյալների հիվանդանոց» որդուն այցելության գնացող մայրն իր հետ տարել հեռուստացույցի ավեհավաք, որին ինչ-որ մեկը տիրացել է, կամ ինչպե՛ս է «Էրեբունի» քրեակատարողական հիմնարկ տեսակցության գնացած դատադարտյալին փոխանցվել կոնֆետ, իրականում՝ դեղահաբերով: Կամ՝ թե ինչպե՛ս է կանխվել «Լուրբարաշենի» ցմահ ազատազրկվածների փախուստը: Ավելի մանրամասն: Եւ անակվել է ծառայողական քննություն, որը դեռ շարունակվում է: Այս կարգի տեղեկատվությունը հրատարակելն իսկ մի քայլ է դեղի հրատարակայնություն:

Ամսագրում կա հետաքրքիր հարցադրույթ թուրքիայում թրաֆիքինգի համար դատադարտված մի կնոջից: «Սա երկրորդ դատազանությունն է: Ընկերուհու դատաճանաչումը հայտնվեցի կանանց գաղութում: Առաջին անգամ են մեղավոր էի, առջիկներ են տարել Հայաստանից: ...Բայց այս անգամ ինձ անարդար դատադարտեցին: ...Հայաստանից ուղարկում էին, եւ էլ նրանց դիմավորում եւ տեղավորել են իմ տանը»,- ասել էր դա-

տադարտվածը: «Դիմանկար» խորագրի տակ հարցադրույթ էր տվել 33 գրքի հեղինակ, հանրահայտ բանաստեղծուհի Մետաքսեն: Իսկ որ ամենահուզիչն է, երկրորդ համարում տեղ է գտել դատադարտյալի մանկահասակ երեխայի նամակը՝ գրած իր մորը. «Ես թե՛զ շատ են կարոտել: Երբ կլինի, շուտ վերջացնես ու գաս»:

Ռ. Մ.

«Անտառը հավաքել է փեշերը»

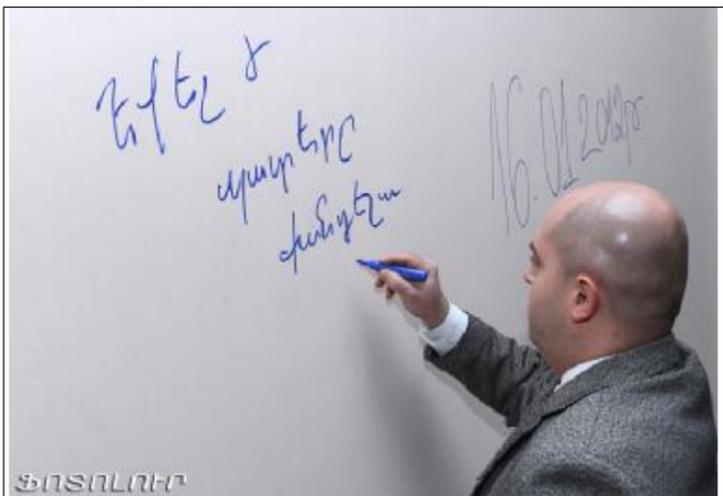
Ապրիլի 26-28-ը ՀՀ բնապահպանության նախարարությունը Կովկասի բնապահպանական տարածաշրջանային կենտրոնի հետ համատեղ Տավուշի մարզի Կողբ գյուղից 8 կմ հեռավորությամբ, կուսական անտառում գտնվող «Ձիկատար» բնապահպանական կենտրոնում հատուկ դատադարտյալների վերաբերյալ սեմինար անցկացրեց, որին մասնակցում էին տարբեր ՉԼՄ-ների ներկայացուցիչներ, Վայոի բՈՒՄ-ի դատադարտյալների հիմնադրամի, Տավուշի մարզի բնապահպանական հ/կ-ների անդամներ, Կողբ եւ Ջուլեիսան համայնքներից 10-ական բնակիչ:

Տավուշի մարզի այս համայնքներում իրականացվում է համայնքային անտառակառավարման ծրագիր: «Ձիկատար» բնապահպանական կենտրոնի տնօրեն ԱՂՂՂՂ Դուլիջանյանն ասաց, որ բնապահպանական տարբեր խնդիրների վերաբերյալ այդ ոլորտի մասնագետները, հ/կ-ները եւ լրատվամիջոցները համախորհրդաները տեսակետներ են ունենում, սեմինարի նպատակը լրագրողներին հատուկ դատադարտյալների տարածքների, անտառի վերաբերյալ տեղեկատվություն, գիտելիքներ տրամադրելն է: Ա. Դուլիջանյանը «Առավտի» թղթակցին ասաց, որ վերջին 90 տարում անտառը հավաքել է փեշերը, 20-ական թվականների զանգվածային անտառահատումների դատաճանաչումը անտառը նստացրել է, դրա եւ կլիմայի համաշխարհային փոփոխության հետեւանքով փոխվել է անտառի որակական կազմը: Այսինքն՝ խոնավության դատաճանաչումը հանարեցին այժմ անում է ավելի բարձր գոտում, իսկ ցածր գոտում նրան փոխարինում են նվազ արժեքավոր ծառատեսակներ, օրինակ՝ բոխին:

Ռ. ՍԱՐԳՅԱՆ

«Շատերը կուզենային, որ ես Facebook-ում չլինեի»

Հանդուրձված է ԿԳ Նախարար Արմեն Աշոտյանը

Գրառված է Facebook-ում, այլ քաղաքականություն են փորձում տանել, մոտավորապես այսուհետ՝ Facebook-ը դարձավ մարդկային տեղ է, այդ ինչ տեղ է, որ... Եղ ինչպես է, որ նույն մարդկանց համար սոցիալական

ցանցերը քաղաքական փոփոխությունների են իշխանափոխության գործիք էին, շատ կարեւոր էին, իսկ երբ կրթության ոլորտի դատաստանատուն, իշխանավոր մարդն է այնտեղ մտնում, որը նախատեսված այդ էջում կրթագի-

տական ոլորտի նյութեր է տարածում, բնագրեր են տարածում, նախաձեռնում են դատաստանում, դա դարձել է երկրորդային: Կրկնակի ստանդարտներ կան այստեղ»,- ասում է Արմեն Աշոտյանը:

Ըստ նրա՝ մեղադրել մարդկանց, որ Facebook-ում են՝ անլուրջ է. «Դա նույնն է, որ մարդուն մեղադրես, ասենք՝ բջջային հեռախոսով խոսելու, էլեկտրոնային փոստ ունենալու համար: Ես հասկանում եմ, որ շատերին խանգարում են Facebook-ում, իմ ակտիվությունը, այդ թվում՝ քաղաքական ակտիվությունը, ներքաղաքական ընդդիմախոսների սրտով չէ: Շատերը կգերադասեին, որ ես այնտեղ չլինեի կամ քաղաքականությամբ չզբաղվեի, բայց չէ՞ որ ամենամեծ մարդկանց ենք ել քաղաքական կերպով դեմ է հայտնել, ոչ թե այնպես, ինչը ծիծաղաշարժ է բոլոր այն մարդկանց համար, որոնք գիտեն տեխնոլոգիաների գրու-

թյունը, ասելիք ունեն եւ կարող են բաց նախատվ շփվել մարդկանց հետ թեկուզ Facebook-ում»:

Մեր գրուցակիցը տեղեկացրեց, որ իրեն գրող ամենատիրապետող Facebook-յան օգտատերերի ցանկում անգամ 7 տարեկան մի տղա կա:

ԿԳ Նախարարն ամեն դեպքում լուրջ չի վերաբերվում իր հասցեյին Facebook-յան «մասով» հնչած բնագրապատկերներին:

«Մի կողմից մարդիկ իշխանություններից տահանջում են հաշվետվողականությունը եւ թափանցիկությունը, մյուս կողմից՝ նրա արտահայտման առաջին իսկ նշույլների դեմքում փորձում են դատադատել: Չեն կարծում, որ լուրջ վերաբերվել: Որոշ քաղաքական ուժեր սեփական ներկայությունը Facebook-ում աղափոխելու համար հսկայական ֆինանսական եւ մարդկային կադրեր են ներդրել, բայց երբ հանրապետական է այնտեղ ակտիվացում, մեզ փորձում են մեղադրել դատադատման մեջ: Եթե սոցցանցերը դարձան մարդկանց համար տեղ են ու երկրորդական վայրեր եւ տեխնոլոգիա է, ապա ինչո՞ւ եք դուք՝ հարգելի գործընկերներ, հսկայական ռեսուրսներ ներդրել նույն դաշտում»,- ասում է նա:

ԳՐԱՐ ՀԱՎԻՐԱՅԱԼ

ՄՇԱԿՈՒՅՑ

Տանաչված բանդակագործ Համլետ Մատինյանի հետ «Առավոտի» հանդիպումն ունի մի բան՝ դատաւան. նախ՝ արվեստագետն առաջինն է աշխարհում, որ իրականացրել է մի բանի մտահղացումներ՝ բանդակել է ամուսնական մատանիներ (տեղադրված է Ախթալայում), դուրսով (Վանաձորում), կերտել է նաեւ «Նարեկը» (Երեւանում): Վերջինիս առիթով մինչ օրս դատվում են խոսակցություններ, թե երեւանում Ֆրանսիայի հրադարակում տեղադրված Ռոդենի հեղինակած ժյուլ Բաստիեն Լըդամի արձանի տեղը ավելի հարմար է «Նարեկին», որը 2010-ից հանգրվանել է Ավան թաղամասի Նարեկացի այգում: Հիմնադրման օրվանից ժողովուրդը այցելում է այգի՝ «Նարեկի» մոտ տեղադրված աղբյուրից սուրբ ջուր խմելու: Անվանի նկարիչ Հակոբ Հակոբյանի բնորոշմամբ՝ բանդակագործի «Պուրկը» եւս համաշխարհային գործ է: Շուրջ 5 տարի առաջ ստեղծված այս բանդակի առիթով այսօր էլ չեն դադարում խոսակցությունները, թե աներկազմակերպ ցանկություն են հայտնել այն տեղափոխել Հոլիվուդ: Երեք տարի առաջ Իտալիայի Ուդինե քաղաքում տեղադրված Մատինյանի «Նուրը» Գլխոված եղեռնին ու հայ-իտալական բարեկամությանը, առիթ է հանդիսացել Ուդինեի եւ Դիլիջանի թուրք-քաղաքներ դառնալու: Համլետ Մատինյանը հեղինակ է այլ ճաշակած հուշարձանների, այդ թվում՝

Հայ քանդակագործը մեջբերեց Միքելանջելոյին Քանդակը ծնվում է կավի մեջ, մահանում՝ գիղսի եւ վերածնվում նյութի մեջ

Վազգեն Ա կաթողիկոսի, Վիկտոր Համբարձումյանի, Կարեն Դեմիրճյանի, հաշիկ Դաշտենցի: Դիտարկմանը, թե Հայաստանում հուշարձաններն ավելի մեծ թիվ են կազմում, քան, ասենք, դեկորատիվ, կոմպոզիցիոն այլ աշխատանքները եւ կա կարծիք, թե դա նշան է, որ մենք ժամանակակից կյանքով չենք աղբյուրում, մեր գրուցակիցը համակարծիք լինելով՝ հայտնեց. «Մենք այն եզակի ժողովուրդներն ենք, որ չենք կորցնում մեր հիշողությունը՝ ինչպես մեր մեծերի, այնպես էլ մեր զվտվ անցածի հետ կառված... Սեղտեմբերին էլ Վանաձորի բուսաբանական այգում կտեղադրեն այնտեղ երկնային կյանքով աղբյուր Լուկա բնաշխարհի նկարիչների աշխատանքներով ստեղծած հուշարձանը, որը կրելու է «Հավերժ վերնիսած» խորագիրը: Վերջինս լուրջ է լինի շարունակա-

կան: Տղավորություն չստեղծվի, թե սա գերեզմանատուն է: Չէ՞ որ վանաձորի հեռացած գործընկերներս մեծ ավանդ ունեն մեր մշակույթի զարգացման գործում...»: Համլետ Մատինյանը մոտ ժամանակներս իրականացվելիք մի աշխատանք էլ բացահայտեց. «Ժամանակին այգիներում նվազում էր փողային նվազախումբ... Եվ քանի որ դա այլևս դատարանում է, ցանկություն ունեն ծննդավայրումս նվազախմբի գործիքները քարացած ներկայացնել աթոռների վրա՝ առանց երաժիշտների»:

Քանդակի վերջնական տեսքի հետ կառված տարածված այն կարծիքին, թե ամեն ինչ չէ, որ քանդակագործից է կախված, մեր գրուցակիցը հիշեցրեց Միքելանջելոյի խոսքերը. «Քանդակը ծնվում է կավի մեջ, մահանում՝ գիղսի եւ վերածնվում նյութի մեջ»:

Հիշեցնելով Հարավ-արեւմտյան թաղամասում տեղադրված իր «Անհաղթ աքլորի» մասին, հարցրինք՝ ճիշտ է, որ երբ նախկին քաղաքապետ Ռոբերտ Նազարյանը եկել է այն դիտելու, խոնարհվող աքլորի դիմաց արվեստագետը քանդակել է 1 լուծայանոց դրան: Համլետ Մատինյանը հաստատեց ասածն ու ժողովուրդ մանրամասնեց. «Նախկին քաղաքապետին ասացի՝ թունանյանական անհաղթ աքլորը թագավորի արքանոցից ոսկի էր գտնում, իսկ մեր ժամանակվա խեղճուկակները լուծա էլ չեն գտնում»:

ՍԱՍՎԵԼ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Երեկ «Կոնգրես» հյուրանոցում մեկնարկեց ինտելեկտուալ խաղերի Հայաստանի դրոշմակա անաջնությունը, որին մասնակցում են հայաստանյան 22 դրոշմակա թիմեր՝ Երեւանից, Կաղանկից, Ստեփանավանից: Հարթող երկու թիմ հնարավորություն կունենան մասնակցել Բելառուսում երկու շաբաթ հետո կայանալիք անաջնությանը: Առաջնության հարցերի հեղինակը Բելառուսի գիտնականների լիգայի նախագահ Պավել Զաբավկինն է, ով արդեն երկրորդ անգամ է Հայաստանում անցկացնում ինտելեկտուալ խաղերի անաջնությունը: Հայաստանի գիտնականների ասոցիացիայի նախագահ Տիգրան Քոչարյանը լրագրողներին ասաց, որ տարեցտարի ավելանում է այն մարդկանց

Ինտելեկտն այն բանն է, որը կարող ենք «վաճառել»

թիվը, ովքեր ոչ թե բջջային հեռախոսներով, այլ սեփական գիտելիքներով աղանջելու բան ունեն. «Փորձում ենք երեխաներին կտրել փողոցից եւ այլ բացասական երեւույթներից, ինչպես նաեւ՝ նյութաբանական գիտելիքների զարգացմանը: Փորձը ցույց է տալիս, որ ինտելեկտն այն բանն է, որը կարող ենք «վաճառել»: Արդեն 4-րդ տարին է, ինչ ԿԳ Նախարարությունը հովանավորում է անաջնությունը: Ողջունելով մասնակիցներին՝ ԿԳ Նախարար Արմեն Աշոտյանը հորդորեց նրանց վայելել խաղը, որովհետեւ

դրա իմաստը ոչ թե հաղթանակն է, այլ ընթացքը. «ԳՕ-ականներին ես եւ ընկերներս երեւանի գիտնականների ակումբում փորձում էինք դառնալ ինտելեկտուալ շարժման լավագույն ավանդույթները, եւ ուրախ եմ, որ այժմյան ինտելեկտուալ շարժումը համախմբել է նաեւ դրոշմակա ներքինը: Հավաստիացնում եմ, որ գիտելիքն է այն միակ արժեքը, որը երբեք չի արժեզրկվում, այն գեները, որը միշտ մեզ հետ է եւ տալիս է աղագայի բանալին»: Նախարարը հավելեց, որ նախարարությունը միշտ դատարան է

անաջնությանը տրամադրել լրացուցիչ դարձեաւարումներ եւ խրախուսանքներ:

Թիմերը կմրցեն 3 փուլով՝ յուրաքանչյուրի ընթացքում դատաստանելով 15-ական հարցի: Երեւանը ներկայացնող թիմերից «Տորնադոն» երկրորդ անգամ է մասնակցում մրցույթին: Թիմի ավագ Նարեկ Հակոբյանը Aravot.am-ին ասաց, որ կարելու է մասնակցությունն է, բայց հաղթանակն էլ չէր խանգարի. «Խաղն օգնում է տարբեր բնագավառներից գիտելիքներ ստանալ, բացի այդ՝ շատ երեխաներ

սկսում են զբաղվել ընթերցանությամբ»:

Կադանի թիվ երրորդ միջնակարգ դրոշմի գիտնականների թիմն առաջին անգամ է մասնակցում անաջնությանը: Թիմի ավագ Էդուարդ Հովհաննիսյանը Aravot.am-ի հետ զրույցում նշեց, որ դատարանով եւ մրցույթին՝ դարձեաւար ուսուցիչների գլխավորությամբ մասնակցելով ընթերցանությանը. «Նաեւ ինտերնետից ենք օգտվել: Թիմերի ատարությունը նշանակություն չունի, իմ կարծիքով՝ բոլորս հավասար հնարավորություններ ունենք: Տարիքն էլ դեր չի խաղում, որովհետեւ եթե երեխան դատարանով է, ուրեմն կարող է հաղթել»:

ԼՈՒԻՑԱ ՍՈՒՔԻԱՅԱՆ

ԷԶԻ ԳՈՐԾԸՆԿԵՐՆ Է

Սինչ օլիմպիական մարզաձևերի Գայաստանի մարզիկները վարկահիշային մրցաշարերում շարունակում են դայաթարել ուղեգրերի համար, մեր ծանրորդները, որոնք աշխարհի վերջին երկու առաջնությունների հանրագումարով վաստակել են ամառային ՅՕ-րդ օլիմպիական խաղերի վեց վարկահիշ (չորս տղա և երկու աղջիկ), նախադատարարություն են Լոնդոն մեկնելու իրավունքի համար:

Յոթ լավագույններից ընտրվելու են չորս արժանիները

Տիգրան Մարտիրոսյան ու Եվրոպայի չեմպիոն Առաքել Միրզոյան, 94՝ Լորայր Վարդանյան և գերծանր քաշային Ռուբեն Ալեքսանյան: Բայց նրանցից միայն չորս հոգի է մեկնելու Լոնդոն: Սինչ նրանց վերջնական ընտրության անցմանը կարող էր ասել, թե Լորայր Վարդանյանը, որ հայտավորված էր Եվրոպայի առաջնությունում, ինչո՞ւ դուրս մնաց հավաքականից: Այո, նա լավ էր մասնակցել Եվրոպայի առաջնությանը, սակայն վերջին մարզումների ժամանակ ուսի վնասվածքն իրեն զգացնել տվեց, որոշեցինք նրան թողնել տանը: Այդպես ավելի ճիշտ էր: Ավելի լավ է այսօր մի մեղալի մական լինի, քան վտանգված մարզիկի հետագա կարիերան: Իսկ Լորայրը կարող էր լավ լինել:

Պատճառներով լավագույններից ժամանակահատվածում ակնկալվող մարզավիճակի չհասնել: Դրա համար էլ այս հավաքներից ընդգրկել ենք 7 հոգու: Չիշենք Պեկինի օլիմպիական խաղերից առաջ Սեյինե Դալուզյանի հետ կատարվածը: Լա, որ հարյուր տոկոսանոց չեմպիոն էր, վերջին դրվագն անողջակամի հետ կապված խնդիրներ ունեցավ: Իսկ համոզուող նրան փոխարինելու հրավիրված Գոլիսիսիս հուրյուրյանը, չնայած իր բոլոր տվյալներին, լիարժեք դատարարներ չէր օլիմպիական մրցախաղերում արժանի դայաթար մղելու: Իսկ ի՞նչ սկզբունքով են վերջնականապես որոշվելու չորս ամենարժանավորները: Դեռ գրեթե երեք ամիս աշխատելու ժամանակ կա: Այդ ընթացքում Մարկանդիցի հետ մեկնելու ենք Թեոդոսիա, հետո կրկին կվերադառնանք: Իսկ վերջին հավաքը կանցկացնենք Մոսկվայում ու այնտեղից էլ կմեկնենք Լոնդոն: Այդ ընթացքում ծանրորդները իրենց դրսևորելու հնարավորություն կունենան: Քառյակի ընտրության վերջնականապես կա՞, որից հետո արդեն ամբողջ ուշադրությունն ու բոլոր միջոցները տրամադրվելու են նրանց: Կարծում եմ՝ դա կլինի հունիսի 20-ից հետո: Իսկ Լոնդոնից ի՞նչ ստանալիքներ կան: Գուշակություններով չեն զբաղվում: Ասեն միայն, որ ովքեր էլ մեկնեն օլիմպիական խաղերի, դայաթարելու են մեղալի համար: Ա. ՅԱԿՈՒՅԱՆ

Գայաստանը՝ դարձյալ ոչ ազատ մամուլ ունեցող երկրների մեջ

Freedom House իրավապաշտպան կազմակերպությունը իրադարձել է «Մամուլի ազատությունը աշխարհում» ամենամյա զեկույցը, որը հիմնված է 2011 թվականի իրողությունների վրա: Փաստաթղթում Գայաստանը դարձյալ ներկայացվում է որպես ոչ ազատ մամուլ ունեցող երկիր: Ըստ «Ազատություն» ու/կ-ի, 197 երկրներից 66-ը Freedom House-ը համարել է ազատ, 72-ը՝ մասամբ ազատ է 59-ը՝ ոչ ազատ: Նախորդ տարվա համեմատությամբ համարվել է մասամբ ազատ երկրների շարքը: Գայաստանի ցուցանիշներն այս տարի չեն փոխվել, ինչպես նախորդ տարի՝ 65 միավորն է բնութագրում երկրում մամուլի ազատությունը, այն դեպքում, երբ վատթարագույնը համարված Գյուսիսային Կորեան ունի 97 միավոր: Գայաստանը այս տարի տեղ է գրավել Անգոլայի և Պակիստանի միջև: Ոչ ազատ երկրների շարքում իրավապաշտպան այս կազմակերպության կողմից Գայաստանը դասվում է սկսած 2002 թվականից, երբ եթերազրկվեց «Ա1+» հեռուստաընկերությունը, իսկ մինչ այդ մասամբ ազատ լիցենզիայի շարքում էր:

ԱՆԴՐԱԴԱՐԱԸ

Չեխովն ասում էր, որ մարդու մեջ ամեն ինչ լավ էր, եթե գեղեցիկ լինի՝ դեմքը, հագուստը, հոգին, մտքերը... Ընդամենը այս դայաթար նախադասությամբ մեծ գրողն ու գեղագետը աշխարհին ներկայացրեց գեղեցիկի իր ըմբռնումը, որում ամենին չեն կարելուք, ասենք՝ 175 սմ հասակը, գունկատեղի և կրծքավանդակի չափերը կամ էլ ոտքերի երկարությունը: Գրականությունից, նկարչությունից ու Ֆիլմերից դժվար չէր դատարարելու, որ ամեն ինչ լավ էր: Ինչ վերաբերում է կնոջ գեղեցկության չափանիշներին, սովորաբար հասկանալի էր հմայքը, նազանքը, կանացիությունը, որոնք այսօր ստորադասվում են սեքսուալ լինելուն: Ֆիզիկոլոգիական մի երևույթի, որին անմասն չէ կենդանական աշխարհը ընդհանրապես: Ամեն մարդ, ամեն իր ունի իրեն բնորոշ գեղեցկությունը, և եթե այն բոնազբոսիկ փոխադրվում կամ փոխակերպվում է ինչ-որ ուրիշ բանի, վեր է անվում այլանդակության: Գայաստանի հանրապետությունում իր նշանակությունը յուրաքանչյուր գեղեցկության տեսությունն է, առանց որի գեղեցկություն չի լինում: Իսկ ինչո՞ւ էր իմ սիրելի գրողը գեղեցկության իր չափանիշները սկսում դեմքից:

Մարմինը ժամանակակից կարիք չունի

Այսօր գեղեցկության սրահներում գերակշռում են երիտասարդ համախորհրդները, որոնց տարիքն ինքնին գեղեցկություն է խորհրդանշում: Եվ սկսվում է ոտքից գլուխ արհեստական, շինծու գեղեցկության քանդակումը. դնովի եղունգներ՝ անտանելի նախշերով մազիկների տղամարդկանք, դնովի մազեր, այլընտրանքայիններ ինչպես նաև հոգեբանական ինչպես նաև հոլովակների, շուրթերի նկարահանումների՝ շտաբերելով համարձակությունը հանդուգն ամբարտավանությունից, չանդարդադարձվելու, որ դատենք երբեք նույնքան կատարյալ չի լինում, քան բնորոշակը: Դեմքը մարդու ամենաանկեղծ արտահայտիչն է, ի վերջո մարդուն ճանաչում ենք դեմքով, նրա աղբյուրներն ու ներաշխարհը արտացոլում ենք դիմանկարով, վերջապես մեր ամեն հաստատող փաստաթղթերում փակցվում է մեր դեմք-լուսանկարը:

Այսօր թիչ չեն բազում գեղեցիկ մանրամասներով, իսկ ամբողջությամբ մեջ անհաշակ մարդիկ, որոնց գեղեցկությունը բույսի նման, կեղծ ուշադրություն խեղդում է քաղցրեմիությունը: Ժամանակն է՝ նախադասության այն շնորհալի նկարիչ-մոդելավորողներին, որոնց ստեղծած գեղեցկությունը միայնուսում են անցյալն ու ներկայիս ազգայինը արդեն մեկ 21-րդ դարում՝ նորագույն լուծումներով:

բնական և բնատուր ֆիզիկա է, որն արժանի է արտահայտված լինելու նաև հագուստի միջոցով: Ի վերջո, հագուստը լավ էր ոչ թե լավ երեսալու, այլ վատ չեղելու համար: Դառնալով հոգուն՝ մեքենա, որ հոգեկան հատկանիշները չեն կարող տառադրել մարմնական այլանդակություններից (թվագիմոդ), հարուստ ներաշխարհը իր փայլը հաղորդում է նաև մարմնին: Անհմաստ է այն գեղեցկությունը, եթե հոգին չի նվաճում: Գեղեցկությունը ընդամենը միջոցորդ է մարդու հոգու խորքը թափանցելու համար: Ուշադիր նայեք բթածիտ, բայց որոշակի ստանդարտների համադրությամբ գեղեցկուհիներին, խորադաս գեղեցկության զինքը, բացակա ժողովը և հայացքը, և դուք կտեսնեք, թե ինչպես մեր աշխարհում մարդկային գեղեցկությունը կվերածվի արդեն մոդուլային զարդաների: Գայաստանը քչերն են իրենց մտքում վեր բարձրանում ստորեկանից, և ավելի սակավ են նրանք, ովքեր համարձակվում են վարվել այնպես, ինչպես մտածում են, բայց և այդպես «միայն մի մտքով կարելի է լցնել տիեզերքի անընդհատելի տարածությունները»: